



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.007/2026/5.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (cím1; eljáró képviselő: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Készenléti Rendőrség (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Szabó Adrienn kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	túlszolgálattal és költségtérítéssel kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (14. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 34.K.700.022/2025/13. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2021. október 1. és 2022. június 30. közötti időben (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes Főosztály, Alosztályán teljesített szolgálatot járőrvezető/kutyavezető beosztásban, szolgálati helye cím2 szám alatti objektum volt. A felperes a teljes peresített időszakban saját gépjárművével járt munkába, és a teljes időszakban két szolgálati kutyával látta el a feladatait. Engedélye volt arra, hogy a kutyákat otthonában (cím3) tartsa. A szolgálati kutyák élelmezéséhez, ellátásához szükséges valamennyi tápot, kiegészítőt a rendőrség biztosította, amelyet a felperes átadás-átvétel elismervényen vett át rendszeresen. A felperes a szolgálatait kizárólag kutyáival teljesítette; ahhoz, hogy a szolgálatát fel tudja venni, a feladat jellegétől függően az otthonában tartott kutyát vagy kutyákat is el kellett juttatni a szolgálatteljesítési helyére, ezt saját gépjárművével oldotta meg a pertárgyi időszakban.

Munkanapjain a lakcímén elhelyezett szolgálati kutyát – felkészítését követően – saját gépjárművével szállította be a 25 kilométerre lévő szolgálati helyére, illetve a szolgálat befejezésével a szolgálati kutyát hazavitte, ez utanként 30-30 percet vett igénybe.

[2] A felperes szolgálati panaszt terjesztett elő a perbeli időszakra vonatkozóan, amelyben kérte a lakóhelye és a szolgálati helye között a kutyák oda-visszaszállítása érdekében végrehajtott szolgálati feladattal kapcsolatos túlszolgálat (a kutyák be- és hazaszállításának az időtartama) miatti távolléti díj kifizetését; a saját gépjárműhasználat üzemanyagköltségtérítésének és kopásnormájának a megtérítését; valamint a szolgálati kutya etetésére, ápolására, körletének tisztán tartására fordítandó szolgálati idő-kedvezmény ellentételezésének a megfizetését. A panaszt a Művelési Országos Rendőrfőkapitány-helyettes, az alperes parancsnoka elutasította arra alapozva, hogy a felperes munkaköri leírásában a szolgálati kutya otthon tartása nem szerepel, munkaköréhez nincs hozzárendelve, ennek következtében a felperes lakóhelye és szolgálatteljesítési helye között a kutya szállítása érdekében szolgálati feladatot nem hajtott végre, mindezek alapján részére túlóra és távolléti díj megállapítására és kifizetésére a szolgálati kutya szállításával összefüggésben, valamint a szolgálati kutya etetésének, ápolásának szolgálatteljesítési időbe történő beszámítására nem volt alap. A határozatban kiemelés nyert, hogy a napi szolgálat tényleges megkezdése előtt, illetve azt követően a felperes számára a munkáltató utasítást adni nem tudott, így ez az időszak nem tekinthető szolgálatteljesítési időnek.

A kereset és a védírat

[3] A felperes a módosított keresete szerint kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a perbeli időszakra vonatkozóan túlszolgálat ellentételezése jogcímén 455.672 forint, ugyanezen időszakra költségtérítés jogcímén 160.355 forint és annak 2022. február 14. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata, továbbá perköltségének a megfizetésére. Előadta, hogy beosztásának az ellátása szolgálati kutyával történik, melynek következtében a nála elhelyezett szolgálati kutyát a szolgálati napjain az előírt szolgálati helyre be kellett szállítania, mely szolgálati időnek minősül. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 134. § (1) bekezdése és a hivatásos állomány tagjainak szolgálatteljesítési idejéről és a szolgálati időrendszerekről szóló 10/2015. (VII. 6.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 10/2015. ORFK utasítás) 2. b) pontja mellett általános munkajogi

szabály, hogy a munkavégzéshez szükséges előkészítő és befejező munkálatok, illetve a munkafolyamatok átadása és átvétele a munkaidő részét képezik. Ezek alatt minden olyan tevékenységet érteni kell, amelyet a munkavállaló a munkaköréhez kapcsolódóan, szokás szerint és rendszeresen, külön utasítás nélkül köteles elvégezni, melyek természetesen, magától értetődően részét képezik a munkavállaló feladatainak; a szolgálati kutya szolgálati helyre történő bevitele és hazaszállítása ilyen feladat. Sérrelmezte, hogy a perbeli időszakban hatályos, a Rendőrség Kutya Szolgálati Szabályzatáról szóló 36/2020. (XII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Kutya Szolgálati Szabályzat) 112. pontja szerint a szolgálati kutya etetésére, ápolására, a körlete tisztán tartására ideje szolgálatonként 1 óra biztosított, mely részére nem került elszámolásra. A fenti időtartamok túlszolgálatként történő megállapítását, és az alapján távolléti díj megállapítását kérte. Keresetének jogalapjaként hivatkozott a Hszt. 134. § (1) bekezdésére, 350. § (4) bekezdésére, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet 13. § (1) bekezdésére.

[4] Az útiköltségtérítés alapjaként a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg, amely szerint a hivatásos állomány tagja részére meg kell téríteni a szolgálati feladat ellátásával kapcsolatban indokoltan felmerült költséget. Tekintettel arra, hogy a szolgálati kutya tartása és munkába vitele, hazahozatala az alperesi érdek- és feladatkörében, és a szolgálati kutya szállítása a saját tulajdonában lévő személygépkocsival történt, így ennek teljes költsége az alperest terheli. A költségei számításánál a NAV által meghatározott üzemanyagárakat és a gépjármű fogyasztási normáját, valamint a 25 km távolságot vette figyelembe. Követelésébe az alperes által már ezen a jogcímen teljesített kifizetéseket beleszámította. A követelése jogalapja tekintetében ezt meghaladóan hivatkozott a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és Kf.VII.39.748/2020/4. számú, valamint a Szegedi Törvényszék, a Fővárosi Törvényszék, illetve a Fővárosi Ítéltábla azonos tárgykörben hozott döntéseire.

[5] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját vitatva. A felperes munkaköri leírása a kutya otthon tartását nem tartalmazta, erre való kötelezést az alperes nem határozott meg. E tekintetben a tényállás eltér a felperes által hivatkozott Kúria ítéletében rögzítettektől. Tévesnek tartotta a kutyaszállítás időtartamának szolgálatteljesítési időként (előkészítő-, illetve befejező tevékenységként) való értelmezhetőségét; álláspontja szerint az akkor lenne figyelembe vehető, ha a szolgálati kutya lakóhelyen történő tartását a munkaköri leírásban előzetesen rögzítették volna és a felperest a kutya otthoni tartására kifejezetten kötelezte volna. A felperes nem volt köteles a kutyát otthon tartani, azt az állományilletékes parancsnok által adott engedély alapján tarthatta a lakóhelyén. A Kutya Szolgálati Szabályzat 112. pontja alapján járó szolgálati idő kedvezményt a munkafolyamatokba építve biztosította, amit a kutyavezetők a szolgálati helyen vehettek igénybe. A Hszt. 102. § (1) bekezdés és 103. §-a szerint a szolgálatra rendelkezésre állás, és az utasítási jogkör gyakorlása a szolgálati jogviszony szükséges elemei, ezért a felperes szolgálatteljesítési ideje csak akkor kezdődött el, amikor a szolgálatteljesítés helyére beérkezett. Ezt megelőzően, illetve ezt követően részére a munkáltató utasítást adni nem tudott, így az szolgálatteljesítési időnek sem minősül. Az üzemanyag költségtérítés tekintetében hivatkozott arra, hogy a belügyi szervek jármű szabályzatáról szóló 22/2022. (XII. 16.) BM utasítás (a továbbiakban: 22/2022. BM utasítás) 2. § b) pontja és 65. § (1)-(2) bekezdése a saját tulajdonú jármű használatát két feltételhez köti: egyrészt ahhoz megfelelő

költségvetési keret kerüljön hozzárendelésre, másrészt a munkavállaló a használathoz megfelelő engedéllyel rendelkezzen. Ezen feltételek a felperes esetében nem teljesültek, a saját tulajdonú gépjármű szolgálati célra történő használatára engedéllyel nem rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 455.672 forintot túlszolgálat ellentételezése jogcímén, 160.355 forintot költségterítés jogcímén, és ezen összegek után 2022. február 14. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatot, valamint perköltséget. Döntését a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontjára, 103. §-ára, 134. § (1) bekezdésére, 139. § (1) bekezdésére, 140. § (1) bekezdésére, 169. § (1) bekezdés b) pontjára, (2)-(3) bekezdésére, 350. § (4) bekezdésére, a 10/2015. ORFK utasítás 2.b) pontjára, valamint a Kutyás Szolgálati Szabályzat 93. pontjára, 95-96. pontjára, 112. pontjára, 152. pontjára, továbbá a belügyi szervek gépjármű szabályzatáról szóló 20/2015. (VII. 31.) BM utasítás (a továbbiakban: 20/2015. BM utasítás) 63. §-ára alapította. A tényállást a csatolt okiratok, valamint Baumann Szilárd István alosztályvezetőnek a Fővárosi Törvényszék 6.K.704.136/2024. lajstromszámú perben tett tanúvallomása alapján állapította meg.

A döntése meghozatalakor a korlátozott precedensrendszer bevezetésére figyelemmel irányadónak tekintette a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és a Kf.VII.39.748/2020/4. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.497/2023/4. számú ítéleteiben foglaltakat, amely szerint a szolgálati kutya szolgálati helyre történő szállítása és onnan szolgálatteljesítést követően a tartási helyére való szállítása a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenységnek minősül, ezért a hivatásos állományú kutyavezető szolgálatteljesítési idejébe beszámít. Abból indult ki, hogy amennyiben a szolgálati kutya nem a szolgálatteljesítési helyen, hanem a hivatásos állomány tagjának lakóhelyén van tartva, akkor azt minden szolgálat alkalmával a szolgálatteljesítési helyre kell juttatni, ami a kutyával szolgálatot teljesítő személy munkaköri kötelezettsége. A perbeli esetben nem annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes az alperestől arra utasítást kapott-e, hogy a szolgálati kutyát a lakóhelyén tartsa és azt a tartási- és szolgálati helye között szállítsa, vagy az erre vonatkozó kötelezettség a munkaköri leírásban szerepel-e, hanem annak, hogy a szolgálat ellátása a kutya jelenléte nélkül elképzelhetetlen, annak szállítása munkaköri leírás hiányában is a felperes beosztása ellátásához tartozó lényeges körülmény, ennél fogva az arra fordított időt a szolgálatteljesítési idő tartamába be kell számítani. A szállítás időtartamát az alperes nem vitatta, így azt az ítélezése alapjául elfogadta. A Kutyás Szolgálati Szabályzat rendelkezéseiből arra következtetett, hogy a kutya etetésére, ápolására, elhelyezési körletének a rendben tartására, gondozására, szolgálatra történő felkészítésére fordítandó időt a szolgálati idő terhére kell biztosítani. Ezen időtartamokban a kutyás szolgálatot ellátóknak egyéb feladatot nem kellett végezniük, részükre szolgálati időkedvezményt kell biztosítani, ami a keresettel érintett időszakban elmaradt. A szolgálatteljesítés alóli mentesítés idejét a munkafolyamatba építetten kiadni nem lehet. Miután a túlszolgálat ellenértéke iránti keresetet – a fentiek okán – a jogalapjában megalapozottnak találta, e jogcím tekintetében az alperest – a kereseti kérelem összegszerűségének vitatása hiányában – a kereset szerint marasztalta. Az útiköltségterítés megfizetése iránti igényt arra hivatkozással tekintette megalapozottnak, hogy az előkészítő és befejező tevékenység szolgálatteljesítési időként értékelendő,

következésképpen a szállításra szolgálati érdekből került sor, így az erre fordított munkavállalói költséget a munkáltatónak teljes egészében meg kell térítenie. Figyelemmel volt arra is, hogy az alperes a felperes által pontosított kereseti összeget e körben sem vitatta, emiatt ezen jogcím tekintetében szintén marasztaló döntést hozott.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, valamint a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Jogszabálysértésként a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 86. § (1) bekezdésének, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésének, a Hszt. 102. §-103. §-ának, a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pontjának, valamint a Kutyas Szolgálati szabályzat 152. pontjának megsértésére és téves jogértelmezésre hivatkozott. A Kp. 99. § (1) bekezdésére utalással a szolgálati idő előkészítő és befejező tevékenységre vonatkozó megállapításai kapcsán kifogásolta, hogy a törvényszék ítélete a Kúria által közzétett Mfv.II.10.084/2016/4. számú döntéstől jogkérdésben eltér. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a döntéshozatalhoz szükséges és elégséges mértékben nem tárta fel; a keresetet nem merítette ki; az indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

Hivatkozott arra, hogy sem a kúriai döntésekben, sem a bíróság által felhívott jogszabályokban, sem pedig egyéb utasításokban az előkészítő és befejező tevékenység fogalma nem szerepel, azt kizárólag a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 86. §-a említi, azonban az jelen perben nem alkalmazható. E körben utalt a Kúria Mfv.II.10.084/2016/4. számú döntésére, miszerint a Hszt. rendelkezései kógensek, azokat kiterjesztően értelmezni nem lehet. Az elsőfokú bíróság az ítéletét a körben nem indokolta meg, hogy a felperes a rendelkezésre állási kötelezettségének a szolgálati kutya szállítása során valójában nem tett eleget; ugyanis álláspontja szerint a tényleges feladatellátás csak akkor kezdődhetett el, amikor a felperes a szolgálatteljesítési helyére megérkezett; azt megelőzően számára utasítást adni nem lehetett, így az utazással eltöltött idő szolgálatteljesítésnek semmiképpen nem minősül. A fenti álláspontot erősítik a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontjaiban foglaltak is.

[8] A kutya etetésére, gondozására, ápolására szánt idő kapcsán az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel teljeskörűen, a rendelkezésre álló bizonyítékok közül egyeseket kiemelten értékelt, míg másokat teljes egészében figyelmen kívül hagyott. Ezen szolgálati időkedvezmények ugyanis a munkafolyamatba beépítésre kerültek: a szolgálatteljesítés kezdetén és végén volt lehetősége 30-30 perc időtartamban a kutyával foglalkozni, melyt tényt Baumann Szilárd tanúvallomása is megerősítette. Ezen idő alatt a szolgálatteljesítési helyen a felperesnek nem kellett a szolgálatteljesítésre készen állnia, az mentesítési időt jelentetett.

[9] A költségtérítés megítélése során a törvényszék nem vette figyelembe, hogy a felperes a szállítási idő alatt szolgálati feladatot nem hajtott végre. Hivatkozása szerint a felperes követelése a Hszt. 3-4. §-ában rögzített rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe és a joggal való visszaélés tilalmába is ütközik, továbbá sérti az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség szabályait. Kifejtette, hogy a munkába járás költségeit a költségtérítéstől eltérően kell kezelni; az utazást, mint munkába járást és mint a szolgálati feladat ellátását, el kell különíteni. Az első esetben a költségtérítés alapja a Hszt. 169. § (3) bekezdése és a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 39/2010. Korm. rendelet), a második esetben a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontja. A rendelkezésre álló adatok alapján a felperes a saját gépjármű szolgálati célra történő használatára engedéllyel nem rendelkezett. A 22/2022. BM utasítás 2. § b) pontja szerint az utasítás tárgyi hatálya kiterjed a minisztérium és a belügyi szerv munkavállalóinak saját tulajdonú járművére a hivatali, szolgálati célú igénybevétel vonatkozásában. A 22/2022. BM utasítás 65. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szolgálati feladatok ellátásához a munkáltatói jogkört gyakorló vagy az általa felhatalmazott vezető az általa meghatározott költségvetési keret erejéig, a munkáltató költségtérítése ellenében engedélyezheti a munkavállalónak a saját tulajdonú jármű használatát a 8. számú mellékletben foglaltak szerint. A 22/2022. BM utasítás tehát egyértelműen fogalmaz, amikor a saját tulajdonú jármű használatát szolgálati feladat teljesítéséhez köti, amelyhez további feltételként szabja az engedéllyel való rendelkezést.

[10] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Előadta, hogy a Kúria és a Fővárosi Ítéltábla a jogkérdésben már állást foglalt. A tényállás nem volt vitatott, a kutyát a felperes az alperes engedélyével és tudtával helyezte el a felperes otthonában. Az sem volt vitatott, hogy szolgálati feladatait csak kutyával tudja ellátni: a kutyát tehát a szolgálati helyre, majd onnan ismételten a lakhelyére kellett szállítani. Ezen feladatok elvégzése nélkül a munkaköri feladatai nem lennének teljesíthetők, ezáltal az a szolgálati tevékenységhez kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenységnek minősül. Ezért nincs jelentősége annak, hogy az alperestől erre vonatkozóan kapott-e utasítást vagy sem.

Rámutatott, hogy kizárólag az a tényyszerűség bír relevanciával, miszerint adott munkavállaló (hivatásos állományban álló) a munkáltató által ismerten és elvártan végez-e olyan tevékenységet, ami a jogviszonyával összefüggően munkaidőnek (szolgálatteljesítési időnek) számít, illetve ami ellentételezésre jogosítja; mindezek kizárják a joggal való visszaélését is. Ezen feladatok tételes felsorolása egy munkajogi jogszabályban vagy akár egy normában egyébként sem lehetséges, így a munkaidő (szolgálatteljesítési idő) kógens felsorolásának hiányára vonatkozó hivatkozás alaptalan; az alperes alaptalanul hivatkozik ennek Hszt.-beli hiányára, ez ugyanis alapvetően nem jogszabályból fakad, hanem a végzett munka fogalmába tartozik bele annak előkészítő és befejező mozzanata is, így válik a munkaidő részévé. A Hszt. 102-103. §-ai rendezik az állomány tagjának szolgálatteljesítési kötelezettségét; a kutyás szolgálatot ellátó személyek szolgálati feladata a szolgálati kutya rendelkezésre állítása, fizikai jelenlétének és felkészültségének biztosítása. Mindezek olyan szolgálati feladatok, amelyek a napi szolgálatteljesítési idő részét képezik, a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pont alapján ugyanis a napi szolgálatteljesítési idő a szolgálatteljesítés napján (napjain) munkavégzéssel (szolgálat teljesítésével) töltött idő. A szolgálati kutya tartásának körülményei, elhelyezésének vizsgálata, annak tényyszerűségének ismerete a munkáltató érdek- és feladatkörébe tartozik, így a felperesnek nem volt lehetősége önkényesen eldönteni, hogy a szolgálati kutya tartása milyen módon valósuljon meg, hanem az következett a

szolgálati jogviszony fennállásából eredő kötelezettségből. A perben bizonyításra került, hogy a kutya otthontartása engedélyezett és köztudomású volt. A kutya etetése, ápolása, a kennel tisztán tartása otthon kell, hogy megvalósuljon, így a napi munkafolyamatba építve az nem lehetséges. A költségtérítéssel összefüggésben előadta, hogy az elsőfokú ítélet e körben a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontján alapul, így az alperes munkába járás költségeivel és annak szabályozásával kapcsolatos okfejtése irreleváns.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[11] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[12] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése okszerű, érdemi döntése helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki.

[13] Az alperes fellebbezésében eljárásjogi és anyagi jogi kifogásokat is megfogalmazott. Az ítéltábla elsőként az eljárásjogi érveket vizsgálta.

[14] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányossága sérelmével összefüggésben jogszabálysértést nem jelölt meg. A Kp. 100. § (1)-(2) bekezdésében foglalt együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek bármelyikének hiánya vagy fogyatékossága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzaktnak módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit is [Kúria Kfv.VII.37.422/2020/8. – Bírósági Határozatok Gyűjteménye (a továbbiakban: BHGY) K-KJ-2020-404, Kfv.VII.37.651/2020/6. – BHGY K-KJ-2020-385]. A Kp. 99. § (1) bekezdése értelmében fellebbezést jogszabálysértésre, illetve a Kúriának a BHGY-ben közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata) jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet előterjeszteni; jogszabálysértésre hivatkozás esetén a hivatkozásnak konkrétan kell lennie; a jogszabálysértés ténye mellett a megsértett jogszabályhelyet is meg kell jelölni. Az alperes fellebbezési érveléséből csak azon hivatkozásokat lehetett vizsgálni, amelyekhez – konkrét jogszabályhelyet megjelölve – jogszabálysértést is társított. A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos megjelölésével éppen azért követeli meg, mert ez képezi később a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság eljárásának korlátait, amit csak a hivatalból vizsgálandó

kérdések törhetnek át. A másodfokú bíróság a tartalmilag körülírt, de konkrétan meg nem jelölt jogszabálysértés alapján vizsgálatot nem folytathat. Ennélfogva az alperesnek a tényállás hiányos, téves megállapításaira hivatkozása nem foghatott helyt.

[15] Az indokolási kötelezettség elmulasztása kapcsán azt kérte számon, hogy a felperes a szolgálati kutyával történő beutazás és hazautazás során a rendelkezésre állási kötelezettségének miként tudott eleget tenni. Ezzel összefüggésben az ítéltábla eljárási szabálysértést nem állapított meg, mivel a törvényszék kellő mértékben kifejtette a jogvita egyik lényegi pontját jelentő, a kutyák szállításával felmerült szolgálatteljesítési idővel kapcsolatos álláspontját. Mint ahogyan az Alkotmánybíróság rámutatott, az indokolási kötelezettség része az Alaptörvény XXVIII. cikkében meghatározott tisztességes eljárás alkotmányos követelményének, amely a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik azonban a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89], 3343/2024. (IX.23.) AB határozat, Indokolás [28]}. Az indokolt bírói döntéshez való jog azt a kötelezettséget támasztja az eljáró bírósággal szemben, hogy az indokolás az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31], megerősítve 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}.

[16] A másodfokú bíróság az alperes Kp. 86. § (1) bekezdésének megsértésére utaló fellebbezési érvelését szintén nem fogadta el, ugyanis a kereset elsőfokú bíróság általi kimerítésének hiánya kapcsán részletes tényelődást nem tett, e körben konkrét hivatkozása nem volt, így ezen érv megalapozottságának vizsgálata a másodfokú eljárás tárgyát ugyancsak nem képezhette.

[17] Az alperes fellebbezésében lényegében a törvényszék által alaposnak ítélt, a szolgálati kutya szállítási idejének szolgálatteljesítési időként való elismerésére vonatkozó téves következtetést állította, e körben eljárási jogszabálysértésként a Pp. 279. §-t, anyagi jogszabálysértésként a Hszt. 102-103. §-ait jelölte meg; valamint a Kúria Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítéletének [18] bekezdésétől jogkérdésben való eltérésre hivatkozott.

[18] A másodfokú bíróság a fellebbezés érdemi felülbírálata során az alperes által (az irányadó jogszabályhely megjelölésének elmulasztása miatt) sikertelenül vitatott és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást vette alapul. Megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, hatályon kívül helyezést indokoltá tévő lényeges eljárási szabálysértést nem követett el.

[19] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által levont, a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontját, 103. §-át és a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pontját érintő jogkövetkeztetésekkel egyetértett, továbbá a BHGY-ban a Kúria által közzétett K-KJ-2021-15.-Kf.VII.39.521/2020/4. számú, továbbá a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítéletétől sem kívánt eltérni. Elfogadta azon ítéleti érvelést, miszerint a felperes beosztása a munkaköri leírás, valamint a Kutyás Szolgálati Szabályzat 95.-96. pontjai alapján a szolgálati kutyával együttes feladatellátást feltételezett. Az alperes fellebbezésében tévesen állította, hogy a hivatkozott kúriai döntések és a perbeli tényállás releváns, lényegi kérdésekben eltérő. Az ügyszorosság mércéjét a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa munkálta ki. Az ítéltábla utal a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.I.60.002/2021/7. sorszámú határozatára, mely az ügyszorosság kérdését részletesen elemezte. A Jogegységi Panasz Tanács a felhívott ügyben kiemelte, hogy nincs ügyszorosság: eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmeket tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyszorosság továbbá: azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén. (21. pont)

[20] Az alperes fellebbezési állításával ellentétben az ügyszorosság mind a jogszabályi környezet [Hszt. 102-103.§-ai, 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pont] fennállása, mind a felperes beosztásának azonossága, s kereseti érvelése miatt megállapítható volt. A Kúria a figyelembe vett, precedensképes döntéseiben a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy esetében a szolgálati kutya szolgálati helyre, majd onnan a lakóhelyre történő hazaszállítása a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt. E lényeges körülmény miatt a szállítás időtartama – a felperes beosztásához rendelt – a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül. A Kúria ezen döntéseiben kimondta, hogy a bíróság a munkaköri leírás helyes értelmezésével okszerűen jutott arra a megállapításra, hogy a felperes beosztásában a szolgálatteljesítés kutyával történik, ezért a kutyaszállítás elvégzése külön utasítás nélkül is a munkaköri kötelezettsége. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a beosztási feladat szerint a kutyával való szolgálatteljesítésnek van jelentősége, nem pedig annak, hogy a felperesnek a munkaköri leírásában rögzítettek szerint kellett az otthonában tartania a kutyát, vagy annak, hogy rendeltek-e hozzá szolgálati gépjárművet. A másodfokú bíróság kiemeli továbbá, hogy a kutya tartására a rendőrségi elhelyezési körleten kívül a felperes lakóhelyén szolgálat ingatlanban az alperesre kötelezően irányadó Kutyás Szolgálati Szabályzat, mint közzégi szervezetszabályozó eszköz rendelkezései alapján került sor. Miután annak ellenkezőjét az alperes maga sem állította, a kutya elhelyezése biztonságos volt, az őrzés feltételeinek maradéktalanul megfelelt. A szolgálati kutya rendőrségi elhelyezési körleten kívüli tartásának engedélyezése megtörtént, annak ellenkezőjét az alperes az eljárás során úgyszintén nem igazolta; mint ahogyan azt sem, hogy annak bekövetkezésére kizárólag a felperes akaratából került sor.

[21] Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező munka elvégzésére; a jogszabályok helyes alkalmazásával a perbeli tényállás alapján okszerű megállapítást tett arra vonatkozóan is, hogy amennyiben a szolgálatteljesítés kutyával történik, a kutyaszállítás időtartama nem úti idő, hanem szolgálatteljesítési időnek (előkészítő, illetve befejező tevékenység) minősül. A felperes tényleges szolgálati

feladatellátása, így a szolgálatteljesítési ideje tehát akkor kezdődött, amikor a kutya szállítását megkezdte, illetve akkor fejeződött be, amikor annak szállítását befejezte, ami a perbeli esetben a felperes lakóhelye és a szolgálatteljesítés helye közötti szállítási időt jelentette. Mindez független attól, hogy a Hszt. szabályozása alapvetően kógens, mivel a bírói gyakorlat a szolgálatteljesítési idő mikénti értelmezését már több határozatában kifejtetten elvégezte.

[22] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítélet [27]-[28] bekezdései szerint „[a] jogvita elbírálása során nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a munkaidő fogalmát – a Hszt. hatálya alatt foglalkoztatottak tekintetében is – a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv (Irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontja határozza meg. Az Irányelv alkalmazásában munkaidő az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkáltató rendelkezésére áll, tevékenységét vagy feladatát végzi a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően, míg pihenőidő az az időtartam, amely nem minősül munkaidőnek. A „munkaidő” és a „pihenőidő” fogalmát nem szabad a különböző tagállami szabályozások előírásainak megfelelően értelmezni, mivel ezek közösségi jogi fogalmak, amelyeket objektív jellemzők alapján kell meghatározni az Irányelv rendszerének és céljának figyelembevételével (Jaeger C-151/02., Dellas C-14/04.). Az EUB gyakorlata szerint, ha egy adott időszakra megállapítható, hogy az alatt a munkavállaló a munkáltatója rendelkezésére állt, vagy munkát végzett, azt munkaidőnek kell tekinteni (Simap C-303/98.; Jaeger C-151/02.; Pfeiffer C-397/01.; Dellas C-14/04.). Az EUB a Tyco ügyben hozott C-266/14. számú ítéletében kifejtette, hogy a lakóhely, valamint a munkáltató által kijelölt első és utolsó ügyfél közötti mindennapos utazással töltött idő is munkaidőnek minősül, ha a munkavállalók nem rendelkeznek állandó vagy szokásos munkavégzési hellyel. Ez alatt az idő alatt ugyanis a munkavállalónak olyan helyzetben kell lennie, amelyben jogilag köteles munkáltatója utasításait teljesíteni, és számára a tevékenységét gyakorolni, azaz a munkáltatója rendelkezésére áll, és nincs lehetősége arra, hogy szabadon rendelkezzen idejével, valamint a magánügyével foglalkozzon. Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt a szolgálati kutya szolgálati helyre történő bevitele és hazavitele. E lényeges körülmény miatt a munkaköréhez rendelt, a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül a szolgálati kutya szállítási időtartama a lakóhely és a szolgálatteljesítési hely között”.

[23] A szolgálati kutya etetésével, gondozásával, ápolásával eltöltött idő kapcsán az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal szintén egyetértett. A Kutyás Szolgálati Szabályzat 112. pontja értelmében a kiutalt kutyák számától függetlenül ezen tevékenység ellátására szolgálatonként 1 órát kell biztosítani a szolgálati idő terhére. Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a szolgálati idő terhére biztosított időkezdvezmény alatt az etetésre, gondozásra és ápolásra fordítandó tevékenységet meghaladóan egyéb feladat ellátására a hivatásos állományú tagot nem lehet kötelezni, az szolgálatteljesítés alóli, meghatározott tevékenységre fordítandó mentesítési időt jelent. Ezáltal annak a szolgálati időbe történő beépítéssel történő kiadása (a szolgálati idő kezdetén és végén 30-30 perc időtartamban) fogalmilag eleve kizárt. A másodfokú bíróság e körben azt is kiemeli, hogy ezen tevékenység ellátása - mivel az meghatározott célhoz kötött - nem kizárólag a felperes szolgálati beosztásához, hanem elsősorban a kutya igényeihez, szükségleteihez igazodik, ezáltal annak kiadása előre meghatározottan nem is lehetséges. Helytállóan utalt arra a felperes, hogy ezen tevékenységek egy részét a felperes nem a

szolgálati helyen, hanem szükségszerűen otthonában végzi, mivel a kutya kennelje nem a szolgálati helyen, hanem a felperes otthonában van, így annak tisztán tartása csak ott lehetséges.

[24] Az ítéltábla nem fogadta el az alperes költségtérítéssel kapcsolatban kifejtett fellebbezési érvelését sem, hiszen annak jogalapját a Hszt. 169. § (1) bekezdésének b) pontja, nem pedig ugyanazon § (3) bekezdése és a 39/2010. Korm. rendelet képezte, mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt. A felperesnek a szolgálati feladatát képezte a szolgálati kutyának a szolgálatteljesítési helyre történő elszállítása, onnan hazaszállítása, amit a felperes a saját gépjárművel hajtott végre, így szolgálati érdekből alappal tarthatott igényt a 20/2015. BM utasítás alapján járó, és az alperes által meg nem térített költségtérítésre. Az alperes fellebbezésében a kereseti kérelmek összességét nem vitatta, így azok másodfokú bíróság általi vizsgálata szükségtelennek mutatkozott.

[25] A másodfokú bíróság megállapítása szerint a fellebbezésben felhívott Mfv.II.10.084/2016/4. számú kúriai ítélet (BHGY K-MJ-2016-242) – ügyszabályság hiányában – a perbeli tényállásra nem alkalmazható, tekintettel arra, hogy abban a Kúria más jogszabályi környezet (régis Hszt.) vizsgálata alapján, a rendelkezési állomány alatti szabadság iránti kereset tárgyában hozott felülbírálati körében járt el.

[26] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[27] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült per költségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdésére, 3. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint (4) bekezdésére figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére tekintettel megfelelőnek ítélte.

[28] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illetéket (264.081 forint) a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[29] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. május 19.

dr. Németh Andrea s.k.	dr. Szeles Balázs György s.k.	dr. Kinyó Krisztina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró